

Prosjekt *Norges fiskeri- og kysthistorie*
RAPPORT OM ARBEIDET I FORPROSJEKTGRUPPEN

Ønsket om å få skrevet en samlet norsk fiskerihistorie har lenge vært present, både blant interesserte historikere, museumsfolk, i fiskerinæringen og organisasjoner tilknyttet næringen. I 2002 ble det utarbeidet en prosjektbeskrivelse for en samlet nasjonal fiskerihistorie, inkludert ett bind oppdrettshistorie, forfattet av historikerne Alf Ragnar Nielsen, Pål Christensen og Nils Kolle. Planene sirkulerte i div. fora, og i august 2008 ble det for alvor fart i saken, da Norges Fiskarlag tok initiativet til og var vertskap for et møte mellom forfatterne av prosjektbeskrivelsen, Norges Fiskarlag, Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond og Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseene.¹

På møtet, avholdt 14. august 2008, ble det fra alle parter uttrykt et klart ønske om å dra prosjektet i gang, med det siktemål å ha et firebinds historieverk klart til grunnlovsjubileet i 2014. På møtet var det enighet om at uten Fiskeri- og kystdepartementets aktive medvirkning, også finansielt, ville prosjektet vanskelig la seg realisere. I oktober 2008 kunne FKD, ved Arne Benjaminsen, melde tilbake at departementet gikk inn som partner i prosjektet, med en årlig bevilgning på 1 mill. kroner, fordelt over 6 år. Dermed var prosjektet i gang.

På møtet var det enighet om først å gjennomføre et forprosjekt, før endelig oppstart av hovedprosjektet. Forprosjektet ble lagt til Norges Fiskarlag og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond bevilget kr. 250.000 til arbeidet. Universitet i Bergen, ved Det humanistiske fakultet, stilte til rådighet en sekretær for utvalget, samlet 3 månedersverk, kostnadsregnet til kr. 220.000.

Medlemmer av forprosjektgruppen har vært følgende: Fra Norges Fiskarlag: Torleif Paasche og Aslak Kristiansen, fra Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseene: Leiv Grønnevet, samt de tre historikerne nevnt ovenfor. Senere kom også historikerne Atle Døssland og Eivind Seland inn som medlemmer av forprosjektgruppen, den sistnevnte som sekretær for gruppen i perioden fra 1. jan. til 30. juni 2009.

Forprosjektet har hatt et treleddet formål: 1) Utarbeide en revidert prosjektbeskrivelse basert på et firebindsverk. 2) Finne fram til en formålstjenlig organisering av arbeidet. 3) Starte arbeidet med å reise nødvendige midler for å gjennomføre prosjektet.

Arbeidet i forprosjektgruppen

Fra første møte i august 2008 og fram til avsluttende møte 18. november 2009 har forprosjektgruppen i alt holdt 7 møter.² Arbeidet i gruppen har resultert i følgende dokument: 1) Brosjyre som kortfattet presenterer prosjektet (vedlegg 1). 2) Prosjektbeskrivelse (vedlegg 2). 3) Samarbeidsavtale mellom de deltagende institusjonene (vedlegg 3).

Gruppen besluttet å organisere arbeidet på følgende måte: Bind I legges til Høgskolen i Bodø, med Alf Ragnar Nielsen som redaktør. Bind II legges til Høgskulen i Volda, med Atle Døssland som redaktør. Bind III legges til Universitet i Bergen, med Nils Kolle som redaktør. Bind IV legges til Universitet i Tromsø, med Pål Christensen som redaktør. Prosjektet legges administrativt til Universitetet i Bergen, med Nils Kolle som prosjektleder og hovedredaktør. De fire institusjonene har inngått en avtale som regulerer forholdet mellom partene (vedlegg 3). Ifølge Samarbeidsavtalen vil hver av de fire institusjonene yte ett treårig PhD-stipend til prosjektet. Stipendene blir utlyst i løpet av 2010.

Ifølge Samarbeidsavtalen er det opprettet en styringsgruppe for prosjektet. Gruppen består av følgende representanter: Arne Benjaminsen, Fiskeri- og kystdepartementet. Torleif Paasche, Norges Fiskarlag. Leiv Grønnevet (leder), Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseene. Alf Ragnar Nielsen, Høgskolen i Bodø. Atle Døssland, Høgskulen i Volda. Nils Kolle, Universitetet i Bergen. Ingvild Øye, Universitetet i Bergen, Pål Christensen, Universitet i Tromsø. Bjørn-Petter Finstad, Universitet i Tromsø. Gruppen skal ha sitt første møte mandag 15. februar 2010.

Den totale kostnaden for å gjennomføre bokprosjektet er beregnet til 27. mill. kroner (jfr. vedlegg 3). Det ble tidlig besluttet å opprette en egen finansieringsgruppe for å reise nødvendige midler, ledet av Leiv Grønnevet. Øvrig medlemmer: Johannes Nakken, Norges Sildesalgslag og Tor Myrvang, Norges Råfisklag. Så langt er det bevilget/gitt tilsagn om 16,47. mill kroner, herav 0,47 mill. til forprosjektet (bidragsytere per 15. februar, se vedlegg 4). Siktemålet er å ha fullfinansiert prosjektet innen utgangen av juni 2010.

I dagene 19.-20. november 2009 arrangerte forprosjektgruppen oppstartseminar for prosjektet, på Hotell Admiral i Bergen. Her deltok 18 av de 19 forfatterne som er planlagt engasjert i arbeidet med bokverket. I tillegg deltok medlemmene i forprosjektgruppen, samt en rekke interesserte fra fiskeri- og kystmuseene. Samlet ca. 40 deltakere. Program for seminaret er vedlagt rapporten (vedlegg 5).

Kostnaden ved oppstartseminaret, ca. kr. 100.000, ble dekket av bevilgningen fra FHF. Resterende del av bevilgningen er brukt til dekning av reise- og oppholdsutgifter som deltakerne i forprosjektet har hatt i forbindelse med møtene i gruppen.

Forprosjektgruppen har startet arbeidet med å utarbeide avtaleverk m/budsjett for de fire enkeltbindene. Avtalene vil være et tillegg til og underordnet Samarbeidsavtalen mellom de deltakende institusjonene. Siktemålet er å ha avtaleverket undertegnet i løpet av våren 2010.

Bergen, 15. februar 2010
Nils Kolle

Vedlegg:

- 1) Brosjyre: Presentasjon av forsknings- og formidlingsprosjektet *Norges fiskeri- og kysthistorie*.
- 2) Prosjektbeskrivelse: Forsknings- og formidlingsprosjektet *Norges fiskeri- og Kysthistorie*.
- 3) Samarbeidsavtale mellom Universitet i Bergen, Høgskulen i Volda, Høgskolen i Bodø og Universitet i Tromsø (inkl. 5 vedlegg)
- 4) Bidragsyttere per 15. februar 2010.
- 5) Program for oppstartseminaret 19-20. november 2009.

¹ Deltakere på møtet i Trondheim 14. august 2008: Fra Norges Fiskarlag: Torleif Paasche, Aslak Kristiansen. Fra Fiskeri- og kystdepartementet: Arne Benjaminsen og Tore Riise, Fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond: Terje Flatøy. Fra Kontaktrådet for fiskeri- og kystmuseene: Leiv Grønnevet, samt historikerne Alf Ragnar Nielssen, Pål Christensen og Nils Kolle

² Trondheim (Norges Fiskarlag) 14. august 2008. Gardermoen (Flyporten) 20. november 2008. Trondheim (Norges Fiskarlag) 15. januar 2009. Bodø (Thon hotel Nordly/Nordland fylkesfiskarlag) 26-27. februar 2009. Trondheim (Norges Fiskarlag) 20. april 2009. Bergen (Fiskeridirektoratet) 19. juni 2009. Bergen (Hotel Admiral) 18. november 2009.